VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

SZABAD NÉP

A MAGYAR DOLGOZÓK PÁRTJÁNAK KÖZPONTI LAPJA

VII. ÉVFOLYAM, 271. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — KEDD, 1949 NOVEMBER 22

Részletes térképes beszámoló az atomenergia békés felhasználásáról a Szovjetunióban

Visinszkij elvtárs újabb nagy beszéde a nemzetközi helyzetről

Felavatásának századik évfordulóján átadták a forgalomnak

az újra felépített Lánchidat

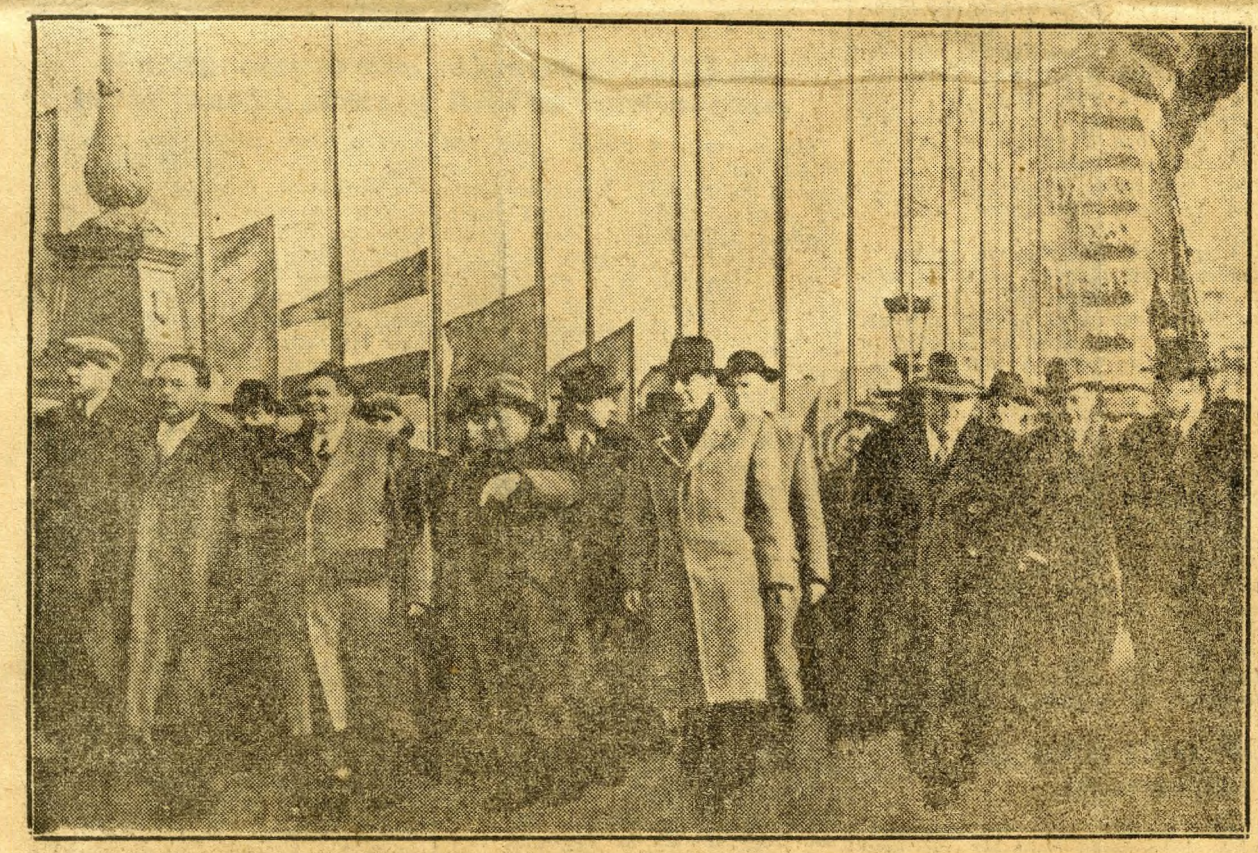

Akik először haladtak át az újjáépített Lánchídon: Rákosi elvtárstól jobbra Gerő, Bebrits, Kovács István és Kádár elvtársak, balra Dobi István és Vas Zoltán elvtárs

A főváros lakossága vasárnap birtokába vette az újjáépített Lánchidat. A vidám verőfényben ragyogó reggelen már a korai órákban megindult a dolgozók áradata a pesti és budai hídfő felé. A fellobogózott házsorok között zenekarokkal, a munkásmozgalom nagy vezetőinek képmásaival, zászlóerdő alatt érkeztek a Roosevelt-térre a fellobogózott díszemelvény elé a tömegek.

A híd ott áll a párában és a verőfényben. A vörös- és nemzetiszínű zászlók csattognak a reggeli szélben. Vörös drapéria a pillérek felső részén. A Magyar Népköztársaság terméskőből faragott hatalmas címerei messzire fehérlenek a boltívek tetejéről. Az ország első hídja, nagy szabadságharcunk szülötte, a csodálatosan arányos, nemesívelésű Lánchíd, amelyet a magyar nép ellenségei, a fasiszta barbárok felrobbantottak, itt áll ismét előttünk, régi szépségében.

Pártunk és népünk bölcs vezetője, Rákosi elvtárs felé sokezer torokból száll a forró szeretet szava. Sztálin és Rákosi elvtársak nevétől visszhangzik percekig a hatalmas tér. Gerő elvtársat, aki hídjainkat életre szólította a romokból, szintén hatalmas ünneplés fogadja. S ott állnak a díszemelvényen a Lánchíd-élüzem munkásai és mérnökei, az ózdi Hengermű és a diósgyőri Ó-gyár dolgozói, akik két kezük munkájával állították helyre a lerombolt mestermüvet.

Elsőnek ők haladnak át rajta, a dísztribün meghívottjai. Bebrits elvtárs, közlekedési miniszter elvágja a bejáratot elzáró nemzetiszínű szalagot és megindul a hatalmas menet. Az óriási acél-láncszemek közelebb kerülnek. Kőbevésve áll a bejárati pilléren: a fasiszták felrobbantották, a népi demokrácia újjáépítette. Erre gondol ma mindenki, aki áthalad rajta. Zászlókkal, gyermekekkel végeláthatatlan sorokban érkeznek a feljárók felé. Dél van, az első csoportok már messze járnak. Az új híd úttestén már robognak a vörössel fellobogózott autobuszok. A gyalogosan áthaladó tömeg nem ritkul. Ember ember mellett, ember ember mögött, sűrű sorokban, lassú menetelésben. Mintha ma minden pesti Budára, minden budai Pestre akarna átmenni. Mintha ezen a szép őszi napon új győzelmünk bizonyítékát, a hidat mindenki meg akarná tapogatni, egyenkint ki akarná próbálni.

Délután három órakor, öt órakor, hét órakor még mindig végeláthatatlan, sűrű tömött sorokban kígyózik a tömeg. A reflektorok fényárba borítják a zászlókat, a címereket, a pilléreket. Esti tizenegy óra elmúlt. A híd forgalma nem csökkent. A sorok még most is olyan tömöttek, mint a megnyitás pillanataiban... Nem egyszerű gyalogjárók ezek, akik itt haladnak. A főváros és a környék dolgozó népe ez, a Pártunk-vezette magyar népi demokrácia újfajta, boldog emberei. Ezen a gyönyörű őszi vasárnapon eljöttek megtekinteni és birtokbavenni jólvégzett munkájuk legújabb eredményét.

Az ünnepség

Vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődött a Lánchíd átadásának ünnepsége a Roosevelt-téren. A hídépítők nevében *Fa* György hídépítő élmunkás köszöntötte a híd avatására egybegyűlteket, majd *Palotás* László kiváló munkás, hídépítő mérnök mondotta el; hogyan kelt egymással nemes versenyre a híd építésénél munkás és mérnök, hogy az építési munkákat határidőre és gazdaságosan elvégezzék. Ezután *Bebrits* Lajos elvtárs közlekedésügyi miniszter emelkedett szólásra.

— Kész az újjáépített Lánchíd, megindulhat rajta a forgalom — kezdte beszédét *Bebrits* elvtárs. — Az ország újjáépítésében ismét nagy lépést tettünk előre.

Ismertette az új híd építésének történetét. Az újjáépítésnél féltő gonddal ügyeltek arra, hogy megőrizzék a híd íveinek és pilléreinek csodás szépségét, de az új híd mégsem csak a réginek a mása.

A pillérek kapuit egy méterrel szélesebbre készítették, hogy két autobusz elférjen egymás mellett.

Nagyobb lett a híd teherbírása. A föld alá került a villamos és nem keresztezi pályaszintben a forgalmat. A fasiszta pusztítók által tönkretett láncok kétharmadát óriási munkával kiegyenesítették és felhasználták. Az életveszélyesen omladozó pillérekre távolról cementhabarcsot löveltek, amely összefogta a leváló részeket. Az 5000 tonna súlyú vasszerkezet felszerelését télidőben is folytatták.

A legnagyobb erőfeszítés árán sikerült húsz hónap alatt újjáteremteni a hidat. Ez az újjáépítés nagy szervezőjének, a Kommunista Pártnak és vezérének, Rákosi Mátyás elvtársnak köszönhető. Annak köszönhető ez, hogy Gerő elvtárs, a hídverő két évvel ezelőtt megjelölte a leghelyesebb műszaki megoldást, meghatározta, hogy 1949 november 20-ra, a híd felavatásának századik évfordulójára állnia kell az új Lánchídnak. A Lánchíd-bizottságon keresztül Gerő elvtárs az egész magyar néphez fordult: az összegyűjtött 38 és fél millió forint biztosította a híd megépítését.

A munka sikere továbbá annak köszönhető, hogy a népi demokrácia kiváló mérnökök és szakképzett munkások ezreit adta, akik a legnagyobb lelkesedéssel, odaadással fogtak hozzá a nehéz munkához.

Széchy Károly miniszteri osztályfőnök, *Palotás, Korda, Miklós, Csávoly, Méhes, Sávos* és *Fábián* mérnökök, *Szegedi, Kun, Csurgó, Szahall, Kovács* és *Bene* csoportvezetők és munkások nevét emelte ki Bebrits elvtárs az egybegyűltek lelkes tapsa közepett.

A multat és a jövőt vázolja ezután Bebrits elvtárs. A Lánchidat, Budapest történelmi hídját egy évszázaddal ezelőtt, november 20-án avatták fel és adták át a közforgalomnak. Nagy szégyen, hogy az első, aki a hídon átvonult, Haynau volt, a Habsburg császár hóhérsegédje. A reakció akkor letörte a szabadságharcot. Ma az újjáépített Lánchíd avatásánál letöröljük ezt a gyalázatot: Magyarország szabad. A szabadsághoz a nagy Szovjetunió és annak dicső hadserege segített bennünket.

A hídra ma a magyar dolgozó tömegek, 1848 örökösei és továbbfejlesztői lépnek rá először

Budapest polgármestere átveszi az új hidat

Az újjáépült Lánchidat a főváros nevében *Pongrácz* Kálmán elvtárs, Budapest polgármestere vette át. Hatalmas éljenzés és tapsvihar zugott fel már első szavainál.

— Amikor átveszem az újjáépült Lánchidat — kezdte — *a hála és köszönet első szava a nagy Szovjetunionak, nagy barátunknak és segítőnknek, felszabadítónknak kell hogy szóljon.* A fasiszta fenevad elpusztította sok minden egyéb mellett hídjainkat is. Most ime egymás után épülnek újra hídjaink, épül az ország és a dolgozó nép — a munkásosztály vezetésével — építi saját hazáját, jövőjét. A Szovjetunió szabadított fel minket, a Szovjetuniónak és nagy vezérének, Sztálin elvtársnak köszönhetjük szabadságunkat és

mindennapi munkánkban is a Szovjetunió segítségére, vezetésére, példájára támaszkodunk.

A Magyar Kommunista Párt már 1945-ben programjába vette a Lánchíd újjáépítését. Ezt a programot, mint mindent, amit Pártunk elhatározott, teljes mértékben teljesítettük.

A lobogó zászlóerdő alatt a tömegből feltör a lelkes éljenzés. A főváros tíz- és tízezer dolgozója élteti a baráti Szovjetuniót, Sztálin elvtársat, Pártunkat és nagy vezérét, Rákosi Mátyás elvtársat.

Az ünneplés elültével Pongrácz elvtárs tovább folytatja beszédét. Párhuzamot von az egykori és a mai Lánchíd között. Az elsőnek az építése egybeesett a magyar nép nagyszerű hősies szabadságharcával. Akkor is, most is szabadságáért harcolt a magyar. Akkor is, most is a munkásság hatalmas ereje építette fel az Európaszerte megcsodált hidat, Széchenyi kezdeményezését, Clark Ádám gyönyörű munkáját. De amíg akkor az ellenség túlnyomó ereje megadásra kényszerítette a szabadságharc hősies katonáit, addig

ma egy győzelmes szabad nép ünnepelheti szabad életének virágzó ötödik évében a munkásság és haladó értelmiség közös alkotását.

Ma egységesen menetel az egész dolgozó nép a szocializmus zászlaja alatt. Pártunk vezetésével győzelmesen vívjuk harcunkat. Ez a vezetés biztosítja részünkre az újabb és újabb győzelmeket, ez biztosítja nekünk a békét. Pongrácz elvtárs így fejezi be beszédét:

— Tovább építjük új hídjainkat, végrehajtjuk hároméves tervünket, megteremtjük az ötéves terv alapjait, mert munkánkban az az erő vezet, amely legyőzhetetlen: a Párt ereje, azé a Párté, amelynek élén vezetőnk és tanítónk, Rákosi elvtárs áll!

a szocializmus felé vezető nagy menetelésükben.

Hároméves tervünk egyik nagy alkotása a Lánchíd mellett, *ez évben háromszáznál több újjáépített közúti hidat adtunk át a forgalomnak, 102 kilométer betonos, 728 kilométer makadámos új utat építettünk és 3100 kilométer közutat javítottunk ki.*

Ujat építünk most már:

1950-ben befejezzük az Árpád-hidat.

Vidéken új aluminiumhidak építését kezdjük meg. Megváltoztatjuk teljesen a budapesti közlekedés képét. A trolleybusz bevonul utcáinkra, nagy földalatti gyorsvasút építéséhez fogunk, a HÉV-nél modern járművekkel gyorsítjuk meg a közlekedést.

A telefont olcsóbbá tesszük, hogy minél szélesebb tömegek használhassák.

Ujat, mindig tökéletesebbet akarunk adni a közlekedésnek, ami lehetővé teszi, hogy nagyobb legyen a termelékenység, rendszeresebb a hivatalok működése, emelkedhessék kultúrszínvonalunk.

— Az egész munkafronton újabb alkotásokhoz kell hozzákezdeni — fejezte be beszédét Bebrits elvtárs. — Eddigi működésünkben a Párt vezetett, serkentett és támogatott bennünket — ő visz újabb győzelmek felé, éljen a kommunisták Pártja és vezére, Rákosi Mátyás!

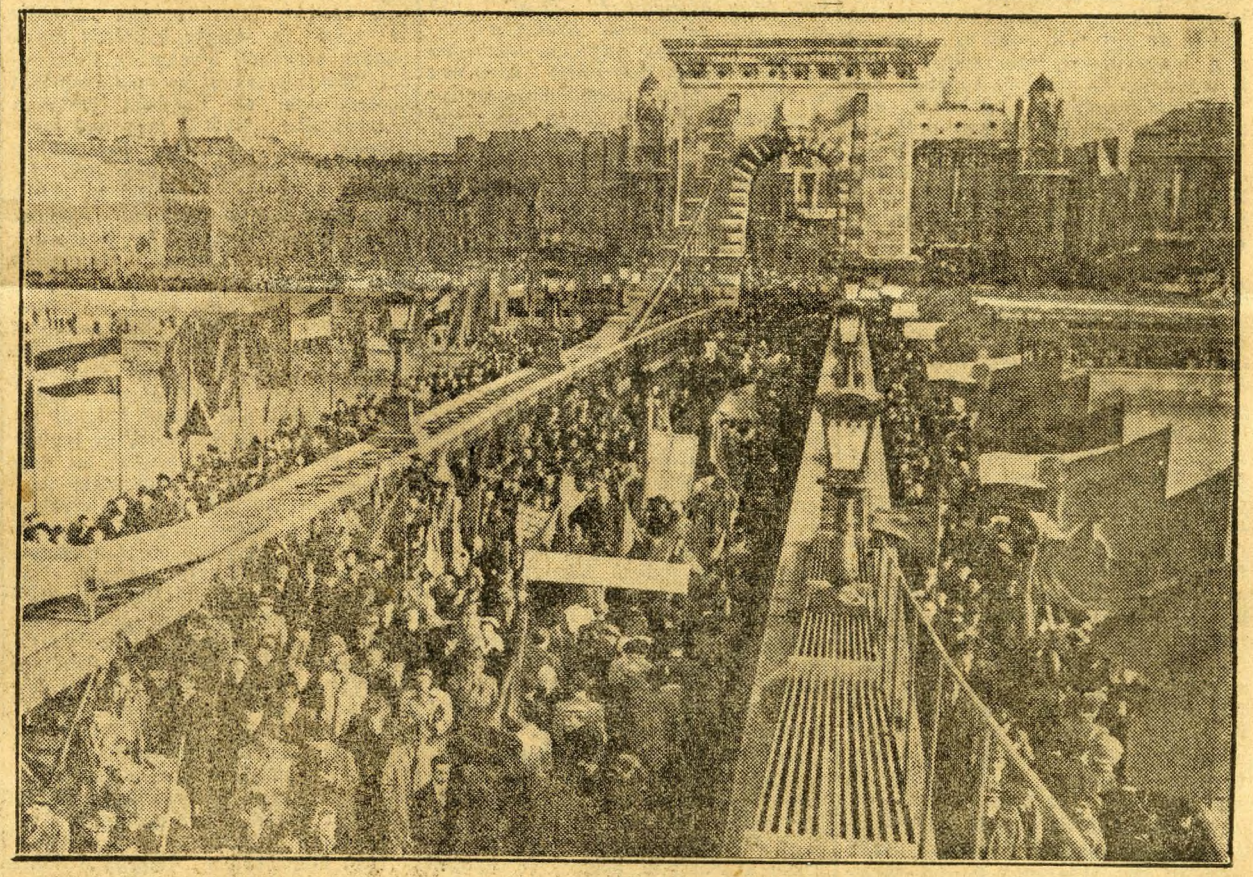

A megnyitás napján sűrű tömegek vonultak egész nap a fellobogózott Lánchídon át